

Místo a význam historické kritiky v biblické hermeneutice (shrnutí česky)

Biblistika | 16.4.2017 @ 16.00

Shrnutí česky

Název diplomové práce: Místo a význam historické kritiky v biblické hermeneutice

Tato práce se zabývá některými základními problémy, které historická kritika představuje pro výklad Bible. První kapitola se zabývá historickou kritikou ve vztahu k problému historické vzdálenosti textu a jeho současného významu. Jsou představeny některé základní figury filosofické hermeneutiky (Schleiermacher, Gadamer, Hirsch, Ricoeur), pozornost je však upřena též na vlastní způsoby praktikování historické kritiky (Wellhausen, Mowinckel). Tvrdí se zde, že historická kritika je nástrojem výkladu a že nebrání přivlastnění textu těm, kdo jej čtou s hlubokým vnitřním zájmem.

Druhá kapitola čelí historické kritice jako teologickému problému, který vychází najevo v inerantistickém prostředí a na nějž více či méně úspěšně odpovídají kanonické přístupy. Zvláštní pozornost je věnována kanonickému přístupu Brevarda Childse a kanonické kritice Jamese Sanderse. Tvrdí se zde, že Sandersova kanonická kritika poskytuje lepší výkladová východiska, neboť chce adresovat potřeby současné výkladové komunity skrze uvědomělý historicko kritický záměr.

Třetí kapitola čelí problému násilí v knize Jozue a problému teologického významu příběhu o exodu. Aplikovány jsou biblicko teologické postřehy Jamese Sanderse, Jamese Barra a Waltera Brueggemanna. Pozornosti neuniká také debata mezi Pixleym a Levensonem, přičemž se tvrdí, že tradice exodu a dobývání je potřeba chápat společně jako literární prostředky, které zvou věřící komunity ke svobodě. Výsledkem současného výzkumu je to, že historická kritika slouží coby hermeneutický nástroj ku obnovení významu textu pro současné komunity věřících.

Klíčová slova: historická kritika, výklad Bible, Spinoza, Wellhausen, Mowinckel, Gadamer, Ricoeur, emplotment [zapletení], inerantismus, Barth, Frei, komunity vykladačů / výkladové komunity, kanonický přístup, kanonická kritika, Childs, Sanders, Barr, Brueggemann, exodus, násilí, dobývání, Pixley, Levenson, liberace / osvobození

Shrnutí anglicky

This work is concerned with some basic problems which historical criticism poses to biblical interpretation. The first chapter deals with historical criticism in relation to problems of the text's historical distance and contemporary significance. Certain key figures from the field of philosophical hermeneutics are briefly introduced (Schleiermacher, Gadamer, Hirsch, Ricoeur), but attention is also paid to the ways how historical criticism was actually practiced (Wellhausen, Mowinckel). It is maintained that historical criticism is a tool in interpretation and does not impede possible appropriation of the text by those who read it with deep affection.

The second chapter faces historical criticism as a theological problem, which has become most apparent in the inerrantist milieu and which was more or less successfully answered by canonical approaches. A special attention is given to the canonical approach of Brevard Childs, which is understood against the backdrop of Barth's doctrine of the Word of God and Frei's view of biblical narratives. A special attention is given to distinction between approaches of Brevard Childs and James Sanders. It is maintained that Sanders' canonical criticism provides better interpretive platform, because it wants to address the needs of contemporary interpretive communities through a self-aware historical critical enterprise.

The third chapter takes up the problem of violence in the book of Joshua and the problem of theological meaning of the exodus story. Biblical theological insights of James Sanders, James Barr, and Walter Brueggemann are applied. An eye is kept also on Pixley-Levenson debate and it is maintained that traditions of the exodus and conquest must be understood together as literary devices which invite communities of faith to freedom. As a result of the present research, historical criticism is presented as a hermeneutical tool which can help to rescue text's significance for the contemporary communities of believers.

Key terms: historical criticism, hermeneutics, biblical interpretation, Spinoza, Wellhausen, Mowinckel, Gadamer, Ricoeur, emplotment, inerrantism, Barth, Frei, interpretive communities, canonical approach, canonical criticism, Childs, Sanders, Barr, Brueggemann, exodus, violence, conquest, Pixley, Levenson, liberation

---

<http://selah.diet/biblistika/diplomka-ceske-shrnuti/>